

ادبیات کمبریج

ہفتہ لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزتہ در

جلد : ۳

سنہ : ۲ ۱۵ رجب ۱۳۳۶ : جمعہ ایرتسی ۲۷ نیسان ۱۹۱۸ نومبر ۳۴ — ۶۵

اجمال فکر

صو ماضی ، صو حال ، صو استقبال

هنوز مکتب سلطانیہ طلبہ ایدم . برہفتہ ، اذنسز قالدیغمدن قلاسیقلردن مشہور
[بوسوئہ] نك - تاریخ کائنات اوزرینہ نطق - عنوانلی اثرینک بر بیوک قسمنی او قودم .
پازار ایرتسی کونی ، محترم معلمی بولوب اوکا دیدم کہ :

— [بوسوئہ] بی مطالعہ ایتدم . سر و بتون عالم بوکا مشہور دیوردیکز . لغت
کتابلرینہ وارنجہ یہ قدرہر اثر بو آدمک داهی اولدیغنی یازیور . لکن ، عفو کزہ مغروراً ،
موسیو ، ذات عالیکزه مطالعہ می آچیقجہ سویلیہیم : سز بزه جملہ لکن قیصہ اولسون
دیورسکنز ؛ بوداهی اوتوز بش سطرلق جملہ لکن ، زنجیرلہ عبارہ لکن ترتیب ایدیور . سز
بزه فکر کن صریح اولسون ، صاقین (رہ طوریق) یاپمہ ییکز ، اصلا مجردات و عندیات
ایلہ اوغراشمہ ییکز ، ہر شیدہ اسرار آمیز و محیر الذکا اسباب و حکمیات آرامہ ییکز ؛
کی نصیحتلر ویریورسکنز . حالبوکہ [بوسوئہ] دہ بونلردن بشقہ بر کرامت کوردمدم .
اوخالده ، استاد عزیزیم ، سزدن رجا ایدرم شو سوؤاللرہ جواب ویریکنز : بن دہ [بوسوئہ]
کی اوزون و مسلسل جملہ لکن یاپمہ می ؛ بن دہ ، تاریخہ مشغول اولورکن (ہہ تافیزیق)

سلانېكە تۈزۈم مەقدور و مېھود ايلەين اصحاب حىت ، ھې ، حرىت فەكرىەنك فتح واستعلاسنە صرف ما حصل ايتىلردى . مسلك احرارانەسنك متدارى بولوندىم طلعت پاشا ، مجلس مبعوثانمىزك يوم افتتاحىدە ، ظنمىدە خطا يوقسە ، اك بيوك نشوۋە وجداتى طويىمشدى .

ايشتە ، قانمزا ، آلتمىزك تىلە قزاندىغىز بوحرىت ، حرىت فەكرىە ، بىزى ارشاد اندەجك وزمان ايچىدە ، شو مھىط ايچىدە اك طوغرى يول نەايسە اونى كوسترەجكدر .

توقادليان ۲۰ نىسان ۱۹۱۸ .

مەھول نورى

زردشت مباحثەسنە داتر

جلال نورى بك افندى يە

اديب سنى المھم !

سزە قارشى صميميت روجك بكا او كرتدىكى سادە و دوستانە خطابلىرى بىلىم ئىچون براقىم دەدە... نظرم دە القاب فضيلتكمىزك بلەكە اك كوچوكى اولان برتعبىرى ، (اديب) كەلەسنى اتخابە لزوم كوردەم . عجا شو مکتوبك تعلق ايتدىكى چركىن برمنافشە مىدرکە بى هيچ اولمازسە باشلى آدملرە ياقىشماق لازم كلن چوجقجە بر سنايقە ذم و تزييف قارشىلىنىدە ، ادبيات واديب سوزلرنىدەكى ماھىتى دوشونمەكە دعوت ايتدى ؟ بىلەرمىسكىزكە ، سىزك نزاھت شىخسىيە كىز اطرافىدە طويلاندىغىنى كوردىكىم ضارىتلردن برى دە مباحثەلر بىكز دە كوستردىكىك ز طور اعتدالدر . تھورى ؟ اونمايش خالقنى آراسەق كىمدە بولمايز ؟ ايش ، خدە غلبە دەدە ... محافظە سىكوندە ، غلە بر طاقم طفلانە تفاخرلرە مەكسى كىندىنە كولىد بر مەكەدە . عربلك مشهور بر مثالى واردر : نفسى كوچوك كورمەن تىكبرە مېجور اولماز ! نە قىطى تھذير ، دكلى ؟ بن قاممك اوچىندن كاغىد اوستىنە طامالايان صركبك ناصىيە تەفكەرە فرلانلىش بر نوكر و كەل فرقى اولدىغىنى بىلىمك و حايقىردىغى سىسىملە تھقير ايتەمك استەرم . غىظامى تىكىن ايدەجك كەلر اولسە اولسە تربيە فەكرىەمك بر كىتابە ضارارى اولە بىلەر . تھورلە سويلندىكىم زمانلردە ، اخلاقىدە بر اتخار آجىسى حسن ايدىيورم .

رضا توفيق بك بىلە اولە بر منسابقە تزييف واستخفافە كىرشدى كەاوندە مغلوبىت بىم ختم اولسە ، حقيقت دە برابر صوصسە ، - كىندى دىدكلىرى كى - ميدان بىچى براقوب ايشك ايچىندن

چکامک سکوت ایچون بر ظفر، قلم ایچون وظیفه، بزی او قویانلر ایچون ده بر چاره سکون و راحت اوله جق!

نه کوزل بر سوزیکیزی او قومشدم: «هنوعمله مجادله به مجبور اولدیم زمان، کندمده پنجه وقویروق آرایورم» دیوردیکزه مکر و فاسز حافظه، بر قاچ سنه اول او قودینی بودرس انسانیتی اونونامش. عصی معارضمک ایکی هفته در جوابسز قالماسنی [مابعدی] ناک بر درلو بیتمه مسنه مدیون اولان بر طاقم معناسز تکمیلرندن صوکره بنده پنجه لری یوقلادم. فقط اثرلرده بیرتجی و خرچین طرناقلر بیرینه، قلم طوتنجه آلیشان بر وضع مدنی کورددم، بزه چوجقلمه زده یره دوشن قیرینیلرینی دینی بر حس حرمتله طولباتدقلری یوقام؛ مرحوم کالک دیدیکی کبی نصلسه المزه کچمش (زنجی بر کوله) دکل، ولی نعمت زدر. اونک قدر و شرفنی محافظه به اعتنا ایتمه لی بز. رضا بک امین اولسون که کندیسنک حقارتلریکه جواب ویرمک، یاخود عیناً مقابله ایتک تسلیسنی دوستلغم هر زمان اوندن اسیر که به جکدر. بو نقطه ده سوز سویله مک حقی تعاطی شتومه بزدن زیاده محتاج اولان صنوفه ترک ایدیورم. اساس بحثده ایسه ینه قطعی صورتده امین اولسون که حقیقی معناسز ولوله لره فدایتمه مکده کی عزیم، بی یوره جق دکلدن. معارضم نه قدر چابالانیرسه اطرافنده آچیلان حفره ذهول او درجه کیشلر و درینله شیر. شیمدی به قدر رجوعه مجبور اولدینی نقطه لر کوزلرمک او کندده در. دها چوق رجوع ایده جک، دها چوق حدتانه جک. فقط آرتق (حسن تأویل) یوللرینک ده قایامش اولدینی رضا توفیق بک افندی به لطفاً سلاملرمله برابر سویله یکیز! مباحثه نک اولیاتی کور میوبده یالکز (ادبیات عمومی مجموعه سی) نده کی قسمنی او قویانلر رضابک بکاجواب ویردیکنی ظن ایدرلر. حال بو که جواب ویرمیور. سؤالری قطعاً او قودییور اساسده او قدر یا نلاشه میور. مقصدی مطلقاً بحثک موضوعنی دکشدیرمک و شدتلی بر معترض صفتیه داخل اولدینی دعوان صیرنا قدر. اورته ده کی مضحکه بی ایضاح ایچون، محترم معارضمک صوک نسخه به درج اولونان جرابندن بالخاصه اک صوک فقره بی آله جم. آتی ستونلرنده کونلرجه دوام ایدن او مناقشات دورا دور، کویا رضا توفیق بک اساس بحث نامنه حالا بر سوز سویله. مکه مساعده اوله مامش کبی، مسئله بی بوندن صکره تشریح ایتک مقصدیه شو طرزده بر مقدمه سرد ایدیور:

« سزکه دعواض ایکی قضیه اوزرینه در. برنجینی (زردشت اصلامه ددر) ایکنجینی (مه دلر اصلاً تورانیدر) جمله لریله قلیخیمدا ایدلشدی. سزک دعواکز بو دکلی ایدی؟ بو بر مقدمه در. سزه هر مشهور مؤلفدن و محققدن مثال کتیره جکم. و »
سبخان الله. مسئله نک بوندن عبارت اولدیغه حکم ایداشده عجا او مثاللر شیمدی به قدر نه دن ایراد اولونامش؟! آتی صحیفه لرنده کی اعتراضات سراپا معناسز میدی؟ مادام که ایش بویله بعض مؤلفلرک آثار و افکاریه استشهاده محتاج ایش و مادام که بونک بکا قارشنی مسکت بر ضربه اوله جقنه آ کلاشامش. کتبخانه سنده بر چوق مشاهیرک ال یازیلری بولونان، انکلیزجه بی قونوشان اقوام تورانیه نک تیپلرینی قیرضنی بویالی بر کتابده تدقیق ایدن، حاصلنی علمی بر بخته، مناظره به قارشنی بتون بو شایان حیرت دلیللری اورته به قویان عصبی معارضم نه دن بو اثرلری اراهه ایتمه مشده (باب عالی جاده سنده بیوک بر او طه طوتهرق نیم تحریف و تغیرده اوغراتدیم) (ا) متون علمی بی

کله ، کچه اوقوتتی ، ترجمه ایتک) درجه لرنده کافتلی تشبیهه قالمشش ؟ ایشته بو غربتلیک سببی :

مسئله ، رضا توفیق بکک دیدیکی کبی زردشتک ، یاخود مدلرک تورانی اولوب اولماسنده دکل ، علم اقوام والسنه متخصصلری آره سنده بویله بر بختک موجود بولونوب بولونماسنده دره . بن مدلرک توران عائله لرینه منسوب اولدیغنی تأیید ایدن تدقیقات علمیه دن بحث ایدرکن بونک عکسنه قائل اولان بعض مؤلفلرده بولوندیغنی او قدر چوق سوبله دم که آرتق رضا توفیق بکک بر اعتراض مقامنده بونی ایلری سورمه سی لزوم سزدی ، اونی انکار ایدن یوق که اثباته احتیاج اولسون ! رضا بکک ادعای عیناً شو ایدی :

(هانکی تاریخ ادیان کتابنه) ! باقدمسه مدلرک (Parthe) لرله برابر موضوع بحث اولدیغنی کورددم . بر شه توغراف ده ایشیتمه دم که (!) مه دلرک توران عرقنه منسوب اولان قوام معروفه دن بویله مثلا موغول ، قیرغز ، قیپچاق ، قونخورات ، تاتار ، یاخود ماجار و فینلرله تصنیف ایتکی خاطرینه کتیرمش اولسون !

رجا ایدرم ، جلال بک افندی ! بو مدعی یوقاریکی خلاصه به بکزه یورمی ؟ ایکسینک آره سنده نه قدر عظیم برفرق وار . بالفرض سزه برینک قومیتنی صور بیورلر . سزه روایتلر مختلف ، آیری آیری ، آرناوود و عرب اولدیغنی سویله بیور . فقط برنجی احتمال دهه قوتلی . . . چونکه . . . دییه ایضاحات ویریورسکیز ، دیرکن بتون دنیالری دائرة وقوفنده جمع ایتمش اولدیغنی ادعا ایدن بر ذات ، مستهزی بر طور ایله اوزیه چیقوزده « بن هریره مراجعت ایتدم . عرب دین هیچ کیمسه ظهور ایتدهی . یان سویله یورسکیز ! » دیه شدتلی بر ادعایه کیریشیور . اوزمان بالمجبوریه بو سوزی ایشیتدیگکیز ذواتی برر برر ایشاده باشلا یورسکیز . یوده کفایت ایتیموز . زاویلرک سوزلرینی عینیه نقل ایتدکن صوکره بونلرک هانکی کتابده ، هانکی صحیفه لرده محرر اولدیغنی کمال قطعیتله ، حرفیاً معارضکیزه بیلدیر یورسکیز . آرتق دعوی بیتمه دیمی ؟ خیر بر درلو بیتمیور . معارضکیز اولکی سویله دیدیکی سوزی کلیاً اونوتمش کبی بر طور طاقینیور . شمعی عرب ، آرناوود دعوالرینی بر طرفه بر اقره رق کندی ایشنه الوبرن بعض سوزلری نقل ایتک تلاشیله صحیفه لر طولدی بیور . اولدیمی یا ؟ . . . رضا بک مدلرک آری بر عرفدن بولندیغنه قائل اولان بر قاج مؤلفک افکارینی ذکر ایتکله . ایشک ایچندن چیتجه جمی ؟ بر اور وایتلری اساساً اعتراف ایتمه مشعی ایدک ؟ یوقسه اصل دوچار اعتراض اولان مقاله ده رضا بکک ویردیکی ویرره چکی ایضاحات عینیه موجود دکلی ایدی .

یازدقلریز میدانده ؛ منطقی آلداتما بلم ! رضا بک مدعاسنی هانکی اساس اوزرینه وضع ایتدیسه ینه اونده ثبات واصرار ایتلی ؛ بوایه بر مؤلفک مدلر ایچون اقوام آریه دندر دیمسنی اراشه ایتکله اولماز . عین قومک لسانی بر توران لسانی عدا ایدن وایلک مدلرک تورانی اولدقلرینی کتابلرینه یازان ماریوس فونتان ، اوپرت . ا . نوریس . روولینسون کبی مؤلفلرک اویله دیعه دکلرینی میدانده قویعقله اولور . بن کنده یسنه سویله دم . مدعیاتمه اساس اتخاد ایتدیگکم فقره لرینی بالترجه اصللریله برابر نشر ایتدیگکم مؤلفلرک آثاری کتبخانه مده موجود دره . ایسته دکلری محله کونده ریرم . او عباراتی عیناً کوررلر . ارتق سویله چکارمی ده قالماز . رضا بک بوکاراضی اولماز و بختده بویله تاویلات ایله دوام ایدرسه مدلرک تورانلیغنه

عائد اولان قتراتی ابدان ، ارباب قلمی بر چوغنه ترجمه ایتدی بره درك امضالریله نشر ایده جگم .
 نیم بونده کی مقصدم کندی مدعا ای اثبات ایتکدن زیاده اور و پاده بالخاصه بر چوقی فضلائک مدوسکیت
 ملتیرتی تورکلر کی تورانی برمت عدا ایتد کلرینی تأیید در . بو مقصده حاصل اولدی . شمدیدن
 صو کره رضابک مدلو تورانیلر حقنده ارباب اختصاصک پک مهم تدقیقانه بولونا جفنی البته کوره جگر در .
 طوغریسی بحث چوجقجه بر جریان آلدی هم ده خطانک منشای محترم فیلسوفزک او درجه بیایدیکنه قانع
 اولدیغنی اجنبی لسانلرده کی بر کله تاریخیه یی یا کاش او قویوب آ کلاماسندن منبعث اولدیغنی ایچون
 مباحثه نک بو قدر اوزاماسی حسابنه کله مک ایجاب ایدردی . اولجه بر کره دها سو یلایدیکم کی
 رضا بکک یوقاری به حرفیاً نقل ایتدیکم عبارت سنده « بتون تاریخ ادیان کتابلرینک مدلوله برابر
 ذکر ایتدیگنی » بالذات اعتراف ایتدیکی (پارت) لرله (فارس) لر بشقه بشقه ملتارد در . فرانسه
 جهده « فارس » ک متابلی « پرس » در . پارت دکلدور . « فارستان » ایله پارتلرک اقامت ایتدیکی « پارتیه »
 محیطی آره سننده طاغیر وارد در . حتی پارتلر - ینه تکرار ایدیورم - صو کره دن ایرانیلشمش
 تورانی بر قوم اولدیغنی ایچون مدلوله بونلرک بر آرده ذکر ایدلمسی صراحة نیم دعوائی اثبات
 ایدردی . حال بوکه معارضم بو پارتلری - ذهننده حصوله کان بر کله التباسیه - فارس لر ، یعنی
 ایرانیلرله قاریشیدردی و ایشته بو سببدرکه اونی مدلولک تورانی بر عرق ایله علاقه سی اولدیغنی
 خاطرینه کتیرمش بر آنو غراف ایشیتمه دیگنی ادعایه مجبور ایتدی ؟ بیلمم که بویله بر بخشده صلاحیت
 علمیه نک بو قدریله سوزه فصل قاریشیلیر ؟

یوقاریده سوبله دم - معلومات ایله تفاعل ، نظر مده کوچک کلدور . رضا بکک مباحثه ضرده لساندن
 بو یوله بر کله طویولمادی ، محترم معارضم ایسه کندی علمی قارشیننده بشقه لرینک جهانی سوبله مکله
 او درجه متلذذ اولیور که عادتاً وجده کایور . مساعده ایتسه لرده بر آزده شو دریالرک آلامدیغنی
 وقوف عالمولک بالکنر بخشزه عائد قلمنده کی آثار و شواهدینی ایکی کله جکله آکلاتسه م! رضا
 بک پارتلردیور . فارس لر دن بحث ایدیور . بو عظیم بر تاریخ و جغرافیا خطاسیدر . آر یلرک
 منشائی ، منشا تخمین بیلمم هانکی مؤلفک اثرین نقل وانتباس ایدر کن بویله ویریلن اسمک نه اولدیغنی
 بیلمیور . « آریاویژه » تعبیرینی انکیلرجه ده کوردیکی شکل محرفیه « آریانه و آریه یو » طرزنده کاغدا و ستنه
 قویور . کله نک معناسنی ده بیلمیور . یونی « اصللارک منبئی » دییه ترجمه ایدیور . حال بوکه « ویژه »
 (آوستا) لساننده (منبع) ذکلی ، (ضرعه) معناسنه در . (ویچ) دییه ، نخمه دیر لر . ویژه ده (تخم آتیلان تر یا)
 معناسنه کایور . (۱) بر تعبیرک اصلی طور و رکن تحریف ایدلش شکلنی اورتیه قویمقی ، ظن ایدرم که ضاغلام بر

(۱) رضا بکک (و آریه) دییه او قودیغنی کله یی فرنگار (و آریه ، و دجو Voédjo) شکنده
 قبول ایتشلرد در . بو ، ویژه یا خود و یجه یه دها یاقین بر تلفظدر . (باسپهرونک اقوام شرقیه تاریخ
 قدیمه باقکنر . صحیفه ۵۵۹) کله نک اصل شکل حقنده ایسه زردشتیلره مخصوص اولان (فروغ
 سردیسنی) اسمنده کی عقائد کتابنده شوايضاحات مندر جدر : « لفظی که در (آوستا) برای این خطه
 استعمال شده (ایره و یژه) یعنی (تخمگاه نجباء) که (ایره) یا (آریه) بشرح فوق بمعنی نجیب و پاک
 و (یژه) بتلاوة معنی خالصت اصلاً (ویچ) بوده یعنی تخم ، صحیفه ۱۱ - ۱۲ » عبارت بک واضح
 اولدیغنی ایچون ترجمه یه لزوم کور میورم . بالکنر شوراده استطراد قییلندن علاوه ایده جگم برایکی قهره

وقوفه دلالت ایتزه (ابن سینا) به فرنگار (آویسن) دیدکاری ایچون شرقیلارده بو بیوک آدمی او اسمله سی
طانیسون؛ باقکنز؛ دها بیتمه دی. رضا بک قدیم مدیاده کی (بیستون) خرابه سنک اسمنی ذکر ایدرکن
بونک اجنبی لسانلارنده کی طرز تخریرینی نظر دفته آلیور. (بیستون، یاخود بهستون) تعبیریله
کله نك شکل اصلینده متردد اولدیغنی کوستریور. حالوله (بیستون) اسمی ایران و عثمانلی
ادبیاتنده او قدر معروف و زبانزددرکه ...

وارددرکه اوره (آوستا) ده (اصیلارک مزراعه سی) دینیان بو ساحه نك اولجه ظن ایدلایکی کی
پامیر طرفندن دکل، آذربایجانده (آراقس) نهری جوارینده اولدیغنه علماء اخیرهدن بر قسمنجه
قناعت حاصلی اولماسیدر. (ماسپهرو، عین صحیفه) مدله ایرانیلرک منشأینی (آریه ویزه) ده آریانلر
هرایکی قومک اورایه مرکزی آسیادن کلش اولدیغنی تصدیقه تردد کوسترمیورلر. (بریقو) نك
بوکا حاند بر عباره سنی بوندن اولکی مقاله لرمدن برینه نقل اینشدم. نصلسه رضا بوفیق بک اولری
اوقومادیغنی، یاخود حدت سائقه سیله آکلایه مادیغنی ایچون بالانوم تکرارینده برفائیه بولیور. مدله
نصل آریلرله، دها طوغریسی بیاض نسلارله بر اصلدن چیقیش اولقی اوزره تاتی ایدیاورسه
صوکردهن (تورانیلر) نامی آلتنده نضیف اولونان (سکیت) اقوامندن بعضلرینک، ازجمله (تورکارک) ده
بو اصله منسوب اولدیغنی بر چوق علماءجه قبول ایدیلیور. (آبه مینی) کلیاتندن (آنوغرافی)
قاموسنک مدخلنی یازمش اولان (دومالیوس - والایو) ایله (تاریخ طبیعی بشر) قاموسی مؤلفی
(ژمان) تمهاً بو فکرده در. دعک که ایش مدله ایرانیلرک منشألری مشترک اولوب اولمادیغنی
تدقیق ایتکده دکلدر. بوملتلرک قوالاندیغنی لسانلری و تپیلری میدانه چیقارمقدردر. عین جنسه
منسوب اولان فرانسلر، انکیزلر، ایتالیانلر عین قومندن صایلمازلر. بونلرک منشأجه متحد اولدیغنی
سویلنمکه هپسنک فرانسز یاخود انکیز اولدیغنی اثبات ایدلمش اولورمی و قومیتلری آیران، تأسیس
ایدن بر چوق فرقرومناسبتلر وارددر. (مدله) - یاخود دها عمومی بر تعبیر ایله - سکیتلر، حتی سوزیلر،
آقادلر، سومرلر سیماجه ایرانیلرهمی بکزه بوزلردی. یوقسه صاری جنسه اختلاط ایتدکاری ایچون
شکلری آزچوق تغیراته اوغرایان تاناروتورکارکی تورانیلرهمی؟ مدله آری بر لسانله می قونوشیورلردی؟
تورانی بر لسانله می؟ ایشته رضا بک افندی (قلهیر) ک تاریخندن (منشأ، جنس) بحثی نامنه بر طاقم
عبارهلر آلوبده بونکه ایشک کدیکنی قاپاغنه چالیشه جغنه، یالکن ایلك (مدله) ک لسانندن وسیاسندن
بحث ایدمیدی مسئله حل اولونوردی. رضا بک ایسه مدله، سکیتلرک لساننی تدقیقه کیریشه میه جکدر،
چونکه - طوغریسی - نه بیلیر. نه ده شمیدی تحقیقی ایشنه کلیر. چونکه مد و سکیت لسانی حقیقده اک
زیاده قناعتله ایلری سورولان احتمال بونک بر توران لسانی اولماسندن عبارتدر. مد لسانی توران
زمره سنه ادخال ایتمه ن مدقلرده آری و ایرانی اولدیغنی ادعا ایدم میورلر، چونکه بولسان التصاقیه در.
السنه آریه آرمسنده التصاق لهجه بوقدر. بن تجردن آکلامام، بر علمی، مبحثی بیلوب
بیله مکی آکلارم. زمان متبحر کچنمکه قالقیشان بالا پروازانک ماهیتنی ابر کچ میدانه قویتمشدر.
ایشته حدت برینه حقیقت، سوز برینه دلائل؛ تکرارتکرار صورتیورم؛ مدله لسانی نه ایدی؟
علم اقوام والسنه متخصصلری نه فکرده بولونیورلر؛ السنه غیر آریه نهیه دیرلر؛ رضا بکدن حالا
جواب بکیورم. وتون ارباب مطالعه یه سویایورم که اوجواب ویریله میه جکدر. او جوابی فیلسوف
متبحر رضا بک افندی ویردمن.

بیستون فلکی آہ ایلہ برباد ایتدم
کوهکنک بولن او کرتک ایچون فرہادہ

دین شاعر، یقیناً اما، موهوم برفلکی یقیناً . فیلسوف رضا بك ایسہ (فرہاد) کی
کولونکیا بیستون علمی تخریب ایڈیورٹرز . بر طرفدن او قدر علم دعواسی ، بر طرفدن بو قدر
تاریخی ، لفظی یا کاشفقر ، بر آذ غریب اولیورم ؟ رضا توفیق بك افندی بکا انگلیزجہ بر اثری
کوسزوبده (بولسانی بیلمیورم) جوانی آنجہ قوش طوتمش چو جوقلر کی سونہرک «درت سنہ
مہلت ویریرم . انگلیزجہ بی او گرنسون . (روولینسون) ی اصلندن او قویہ بیلسون . . . اوزمان
حق قازانیر . » کی اعلاناتہ بولونا جغنه کندبسی زجت ایڈوبده بر آذ تاریخ جغرافیہ اصطلاحاتی
تدقیق ایسہ خیرلی اولور سانیرم . نہ تحفدر . دنیاہہ صرحت علمی ، بر انگلیزجہ دعواسیمیدر؟
برکیمسہ او لسانی بیلمدی کی چینجہ یہ ، حتی آلمانجہ یہده ، واقف اولایہ بیایرہ فقط مثلاً یارین
آلمانلرک وضع ایڈیکی (حقوق آفاقیہ ، انفسیہ) نظریہ لرندن بحث ایڈرکن (یہ لینیکی) ک ، (لاباند) ک
فکر لینی یازمقدہ البتہ تردد ایتمز .

چونکہ بولری بر ایکی کلہ آکلادینی دیگر لسانلرده ، یاخود طوغریدن طوغری یہ کندی
لسانده او قومشدر .

بر آدمہ ہان هجوم ایڈیلرده (سن آلمانجہ بیلمیورسک . یلینی لسانہ آلہ مازسک) ی دینیلیر؟
چین مورخی (ماتو آن لین) بزہ (تورک ، ہون) تیلری حقندہ فوق العادہ مہم معلومات ویریرورہ
بولری اک مشہور (تاریخ طبیعی بشر) علماسی اثرلرینہ نقل ایتمشدر . بز چینجہ بیلم «دیگمز ایچون
بو تعریفاتی ذکر ایتمکدن ممنوعی بز؟ یوقسہ رضا بك افندی ، درحال اللہ کچریدی کی چینجہ بر ایکی کتابی
قولوغنہ صیقیشدیروب (بولسانی بیلمیورمیسکیز . باقلم) دیہہ قیوقیو طولاشہ جنمی ؟ مکتوبم پک
اوزادینی ایچون رضا بك صوک جو ایندہ کی بر جوق یا کاشفقر دن دھا بحث ایتمک ایستہ میورم .
یالکیز شونی سویلہ یہیم : سکیتلرک سیاسی تدقیق ایچون قیرضری رنگلی رسملری بولنان بر کتابہ
باقی کفایت ایتمز . خصوصیلہ سکیت ، توران و آریا مسئلہ سی تیب بحثیہ اثباتہ قالفیشیلیرسہ یئہ
رضا بك یا کیلیر . یا یا قالیرہ چونکہ شیمدی یہ قدر (آرکے ٹولوژی) تدقیقاتک میدانہ چیقاردینی
(سکیت) تیلری بو کونکی تورک وقیرغیر سیمالرینک عینیدرہ . رضا توفیق بك افندی بکاشویلہ دیورہ
یاقیندہ بر اثر یازہ جنم . بوندہ (آریا) نمونہ سی اولقی اوزرہ مشہور (روولینسون) ک اثرندہ
مندرج اولان واصلاً بہستون (۱) محکوگاتندن کتاب مذکورہ نقل ایڈیلن تصویر ی دخی اقتباس
ایڈہ جکم . باقلم ، مقوس بورونلی ، مقوس قاشلی ، بادم کوزلی اوزون قیویرجق صاچلی وصاللی
بر تورانی چہرہ سی کورہ بیلمک لینی خاطر لایورمیسکیز؟

بو پک غریب بر ادعا یہ بکیز دیورہ آریا تیبی نہ دن موضوع بحث اولدی؟ مسئلہ سکیتلرہ ، مدلرہ توران لیلرہ
عائد دکلی ایڈی؟ ایستہ بنده کندیلرینہ سویلیورم کہ بیستوندہ کی محکوگاتدہ کورینان (سکیت)
انموذجک تمامیلہ بر قیرغیر سیماسنہ مشابہ اولدینی (علم اقوام) متخصصلرنجہ قبول ایڈلشدر .
بوندن بشقہ شمدی اسمنی سویلہ مکہ لزوم کورمہ دیگم دیگر بر ساحہدہ اجرا ایڈیلن (آرکے ٹولوژی)
حقریاتک اورتیہ چیقاردینی سکیت سیمالریدہ تمامیلہ بو کونکی توران لیلری اکدیرمقدہ در .

بونلر اویله قیرضی کتابه باقنله اوکره نلش شیلردن دکلدنر . سنه لرجه تدقیق ایله طویلانیلش و نأقدره رضا بکه مأخذ اسمی ویرمیورم . صوگ جوابی نهایت بولدقن صوکره بو حقایق کندیسه آریجه ایضاح ایده جکم . اوزمان کوریله جکدرکه رضایک مدلرک عرقلری و لسانلری کبی سیالریخده بیامیور . شمدیایک بو قدر کافی . کله جک نسخه کزده کندیسنه مفصلاً جواب ویردیجکم . اک صمیمی احتراماتک قیروانی رجا ایله سوزه ختام ویرمیورم . محترم و ممتاز ادیبز !!

سالمی رفعت

زردشت مسئله سی

ادیب محترم ابن الرفعت ساحج بک افندی یه

محترم افندم

شیمدی مشهور (راولینسن George Rawlinson) ی ، ذات تحریرانه کزده تقدیم ایدیورم بو آدیجنز ، اویله اداره دولته متعلق مهم مأموریتلرده بولونماشدی ؛ بالکنز (اوقسفود Oxford) دارالفنوننده - ایچه بر زماندنبری - تاریخ قدیم معلمی ایدی . حکومات قدیمه دن بش بویوک سلطنت [یعنی کلدانی ، آوری ، بابلی ، مه دوپارس ایپراطورلقلری !] حقیقده غایت معتبر بر ابروجوده کتیرمشدر . بو اثر دوت بیوک جلد تشکیل- ایدر ؛ ایکی بیگ ، کسور صحیفه لک بر کتابدر ، و بک چوق رساملرله ، بر خیلی خریطه لری شاملدر . مزک کبی اونه دنبری مهم امور ایله مشغول بولونان ذوات کرامتک بویله قونجه مان وصیقینتی لی (مدرسه کتابلری) نه وقت صرف ایده میه جکلریخی - اول اصرده - دوشونده دیکمه تأسف ایدیورم . دوشونه بیلسه یدم نیزی معذور کوره بیله جک ایشم . هر حالده فرصت دوشمش ایکن بو ذاتک دخی ایرانیلر (یعنی مه دلرله پارسی لر) حقیقده ویردیکی معلوماتی حفظ ایدوب حقیقی اوکره نیرسه کز ، ینه بر شی در ؛ بویله بویله - انشالله ایلریده - ایچه معلومات صحیحه ایدینک ممکن و حتی میسر اولور . اونک ایچون ، شیمدی (راولینسن) ی ای دیکلر بیکنز افندم ؛ بن سویله میورم ، کتاب سویلو یور ؛ . . . سلطنت پارسی تاریخنه منحصر اولان دردنجی جلدک اوچونجی بابنک ، موضوعی [پارس ملتک سنجیه سی ، اطوار و عاداتی ، البسه سی الی آخره ! . dress etc. of the people و charcter, manners and customs] در ؛ فقط بو خصوصات حقیقده مؤلفک - تحقیقات جدیده و وثائق مادییه استناداً - ابراز ایتدیکی دلائل متنوعه و متسلسله ، آنجق واسطه در ؛ بر دعوائی اثبات ایتک ایچون (راولینسن) بو صحیفه لری یازیور . اصل دعوا : [پارسلر ایله مه دلرک عینتی ! . Identity of Persians II.] در . هم بو ادعای ، بر قضیه صورتنه افراغ وارجاع ایتدکن صوکره ، مؤلف ، او (جمله phrase) ی صحیفه نک اک بالاسنه یازوب آصمشدر . یعنی شویله :